



Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap



Nicolaasschool

Kwaliteitsonderzoek

vroegschoolse educatie

Datum vaststelling: 4 januari 2019

Samenvatting

De inspectie heeft op 6 november 2018 een onderzoek uitgevoerd in groep 1 en 2 van de Nicolaasschool. De reden voor dit onderzoek is dat de gemeente waarin de basisschool is gevestigd, meedoet aan een pilot. In deze pilot Herijken toezicht op voor- en vroegschoolse educatie (vve) en kinderopvang onderzoeken we onder andere of de gemeente en de kinderopvangorganisaties zicht hebben op de kwaliteit van de locaties en of zij zorgen voor verbetering van de kwaliteit. Met locaties bedoelen we kinderdagverblijven en de groepen 1 en 2 van basisscholen. Daarom hebben we op meerdere locaties in de gemeente Rotterdam een onderzoek uitgevoerd.

Wat gaat goed?

De leraren zorgen voor een veilig schoolklimaat, waardoor de kleuters graag naar school komen. Om de brede ontwikkeling te stimuleren gebruiken ze een erkend vve programma. Doordat de vier peutergroepen in het zelfde gebouw zitten als de kleutergroepen zorgen ze met elkaar voor de goede doorgaande lijn. De leraren hebben de leerlingen goed in beeld. Als een kleuter achterblijft in zijn ontwikkeling wordt de school samen met de ouders dat er zorg komt. De school heeft veel 3. zorg in het gebouw zelf. Dit zorgt voor korte lijnen. De school organiseert ook allerlei activiteiten om de ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind. De school zorgt bewust voor een leer-, werk- en leefklimaat, waarin leraren en leerlingen tot optimale groei komen.

Wat kan beter?

Naast alles wat al goed gaat, wil de school graag de samenwerking met de peuterschool verstevigen. Dit heeft stilgestaan vanwege personele veranderingen bij de peuterschool en de basisschool. Daarnaast kan de school beter onderzoeken wat de effecten zijn van de voor-en vroegschoolse educatie

Vervolg

We sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

Bestuur: Rotterdamse Vereniging voor Katholiek Onderwijs (RVKO)
Bestuursnummer: 24597

School: Nicolaasschool

Totaal aantal leerlingen: 676
(schooljaar 17-18)

Totaal aantal leerlingen in de groepen 1 en 2: circa 180

Percentage gewichtenleerlingen op de school 1 oktober 2017: 36 %

BRIN: 18AA

Inhoudsopgave

1.	Opzet van het kwaliteitsonderzoek	4
2.	Hoofdconclusie en vervolg	5
3.	Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2	6
4.	Reactie van het bestuur	10

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook bij groep 1 en 2 van de Nicolaasschool.

Werkwijze

Wij vormen onze oordelen door de onderwijspraktijk van groep 1 en 2 school te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en Primair Onderwijs.

Standaarden voor de vroegschool	Onderzocht
Onderwijsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP4 (Extra) ondersteuning	•
OP6 Samenwerking	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd in de groepen 1 en 2, documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met ouders, leraren groep 1 en 2, interne begeleiders en directieleden. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de directie van de school en een vertegenwoordiger van het schoolbestuur.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek op de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

Beoordelingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- O** Onvoldoende
- V** Voldoende
- G** Goed

2 . Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk geven we de oordelen en de conclusie van het onderzoek in groep 1 en 2 van de Nicolaasschool

Conclusie

De kwaliteit van de vroegschoolse educatie van de Nicolaasschool is op alle onderdelen van voldoende niveau en op drie onderdelen zelfs als goed beoordeeld.

Context

De Nicolaasschool is een school in de wijk Bospolder te Rotterdam. De school is op dit moment gehuisvest op vier verschillende locaties. De leerlingenpopulatie is een redelijke afspiegeling van de wijk. Er is een grote groep kinderen met een niet-westerse achtergrond en zesendertig procent van de leerlingen kent een gewicht toegekend. De school huisvest ongeveer twintig nationaliteiten. Er zijn negen kleutergroepen met ongeveer honderdtachtig leerlingen. Het aantal door het Centrum voor Jeugd en gezin geïndiceerde kleuters ligt echter hoger. Van de jaarlijkse instroom van ongeveer honderd leerlingen heeft meer dan de helft een doelgroepindicatie.

3. Resultaten van het onderzoek in de groepen 1 en 2

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de oordelen en de resultaten van het onderzoek in groep 1 en 2 van de Nicolaasschool.

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP1 Aanbod		•	
OP2 Zicht op ontwikkeling			2
OP3 Didactisch handelen		•	
OP4 (Extra) ondersteuning		•	
OP6 Samenwerking		•	

Het aanbod is voldoende

De school gebruikt een vve-programma in aansluiting op hetzelfde programma voor de peuters. De school vult dit aan met ontwikkelingsmaterialen. In de groepsmappen en groepsplannen staan de doelen die de leraren willen bereiken centraal. Zij gebruiken dit bij de inzet van de kleine kringen, zodat het aanbod steeds is afgestemd op de ontwikkeling van de individuele leerling of de groepjes. De school is zich bewust van het feit dat ruim 80 procent van de leerlingen extra ondersteuning nodig heeft bij de taalontwikkeling. Zij verlengen daarom de onderwijstijd. Deze tijd zet de school in voor:

- Lekker fit (extra bewegen en gezonde voeding)
- Uitbreiding van lestijd voor taal, rekenen en (begrijpend) lezen
- Extra aandacht voor de sociale competenties.

De leraren kunnen de speelleeromgeving wel meer verrijken met woorden van het thema en labels op ooghoogte. Ook het gebruik van de getallenlijn of van cijfers kan onderwerp van discussie zijn.

De leraren hebben goed zicht op de ontwikkeling van de kleuters en vertalen dit naar hun handelen

De leraren volgen de ontwikkeling van ieder kind nauwkeurig aan de hand van observaties en met behulp van het ontwikkelingsvolgmodel. Zo is zichtbaar waar en voor wie er extra stimulans nodig is of extra uitdaging. De intern begeleider zorgt voor een doorgaande lijn tussen de peuterschool en de kleuterafdeling van de school. Zij is al vroeg betrokken bij eventuele ontwikkelingsachterstanden, omdat zij deel neemt aan het zorgoverleg van de peuterschool. Ook gebruiken de peuterschool en de basisschool hetzelfde volgmodel, zodat er sprake is van een doorgaande lijn. Tevens heeft de intern begeleider per kleuterleerkracht drie besprekingen per jaar over de leerlingen. De

leraar vult voor iedere bespreking de datalijst in, waarin onderwerpen als gedrag, prestaties, werkhouding en eventuele extra hulp zijn opgenomen. Het belang van de kleuter en van de ouders weegt de school steeds af. Ook bij de planning/uitvoering van interventies betrekken de leraren de ouders voortdurend. Ook heeft de school veel soorten ondersteuning een plaats gegeven in het gebouw, waardoor de school de hulp snel en adequaat verleent. De drempel voor ouders is daardoor laag.

Een warm pedagogisch klimaat, didactische handelen vraagt afstemming

De Nicolaasschool werkt met de integrale aanpak 'Leer en Veerkracht'. Hiermee vergroot de school de mentale veerkracht en het welbevinden van leerlingen en leerkrachten. In de groepen 1/2 op de Nicolaasschool is sprake van een sterk pedagogisch klimaat. Geen enkel conflict tussen leerlingen is waargenomen. Door hun respectvolle en positieve handelen zorgen de leerkrachten voor een veilige en voorspelbare omgeving. De kinderen en de leraren gaan respectvol met elkaar om. Tijdens het onderzoek hebben we verschillen geconstateerd bij het didactisch handelen. De filosofie van de schoolleiding is: "Geef de leraren veel ruimte hoe ze hun onderwijs vorm willen geven". Wellicht dat de leraren beproefde successen meer met elkaar kunnen delen, zoals de uitdagende speelleeromgeving, het verrijken van het spel en het actief meespelen in de hoeken. Voor kleuters met een grote taalachterstand kunnen dit soort onderwerpen wat regelmatig terugkomen als onderwerp van gesprek. Daarbij kunnen de leraren met elkaar hun eigen ondergrenzen bepalen.

Extra ondersteuning biedt veel mogelijkheden

De Nicolaasschool participeert in het KID-project (Kinderen in Delfshaven) van het samenwerkingsverband Rotterdam. Het project KID is bedoeld voor kleuters (3,5 - 6 jaar) met een extra ondersteuningsbehoefte op een reguliere basisschool in Delfshaven, hun ouders en de betrokken onderbouwleerkrachten. Deze krijgen begeleiding, zodat de kans groter is dat het kind blijft gedijen in het reguliere onderwijs. Ook neemt dit project gezinnen mee zodat ook zij vroegtijdig weten wat nodig is aan ondersteuning van hun kind. Over deze samenwerking tussen alle (hulpverlenings)partijen is de school heel tevreden, in tegenstelling tot de samenwerking met het wijkteam. Het wijkteam komt vaak niet tot snelle hulp of er ontbreekt terugkoppeling. Verder biedt de school in het gebouw vormen van lichte ondersteuning, zoals logopedie.

De samenwerking met de peuteropvang is voldoende

De peuteropvang informeert de leraren over de ontwikkeling en kenmerken van de doelgroeppeuters. Dat gebeurt met behulp van het instrument dat door de gemeente Rotterdam verplicht is gesteld. De school vond het jammer dat de wijziging in de peuteropvang en het verdwijnen van de bouwcoördinator van groep Nul enige stagnatie

meebracht in de samenwerking. Nu lijkt alles weer te stabiliseren, waardoor de doorgaande lijnen op het gebied van aanbod, aanpak, zorg en ouderbetrokkenheid weer gegarandeerd zijn.

Ouders vertellen tijdens het bezoek aan de inspectie dat ze altijd van harte welkom zijn om vragen te stellen en zorgen te delen. Het informeren van ouders over de ontwikkeling van hun kind gebeurt meerdere keren per jaar. De ouders van kleuters zijn twee keer per week welkom om mee te kijken en mee te spelen. De school informeert ze ook via de school-app, de nieuwsbrieven en via de mededelingenborden bij de groepen over het thema. Daarnaast speelt de ouderconsulent volgens de ouders een belangrijke rol. Zij organiseert bijeenkomsten over bepaalde belangrijke opvoedingsonderwerpen of de schoolontwikkeling. Ook kunnen ouders Nederlandse les volgen

3.2. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg		•	
KA2 Kwaliteitscultuur			<i>se</i>
KA3 Verantwoording en dialoog			<i>se</i>

De kwaliteitszorg voor vve vraagt aandacht

De school kent in samenspraak met het bestuur een helder kwaliteitszorgsysteem. De school geeft aan dat het bestuur informatie aanlevert aan de gemeente. Dit gebeurt in het kader van de subsidievoorwaarde behorend bij 'Leren Loont'. De evaluatie van de resultaten van vve vraagt aandacht. Het team evalueert de cijfers van het volgsysteem wel jaarlijks, maar de resultaten van de feitelijk geïndiceerde doelgroepkinderen zijn niet apart in beeld gebracht. Tijdens het onderzoek blijkt dat niet over de volle breedte systematisch geëvalueerd wordt hoe effectief de vroegschool is. De school kan dan bijvoorbeeld denken aan de volgende aspecten van de vroegschool:

- de vve kennis en vaardigheden van de leraren,
- de zorgstructuur,
- de inrichting van de ruimte,
- de kwaliteit van het pedagogisch handelen,
- de getrouwe uitvoering van het aanbod,
- de participatie van ouders.

De Nicolaasschool kent een professionele cultuur

De totale school werkt stelselmatig aan de integrale aanpak Leer en Veerkracht". Daarbij is veel aandacht voor het welbevinden van

leerling en leraar. Er is daarbinnen veel ruimte voor (persoonlijke) ontwikkeling van de leraren. Dit zorgt voor mede-eigenaarschap. Een aantal leraren heeft de post hbo opleiding 'het jonge kind' afgerond. Ook het bestuur heeft veel aandacht voor het spelend leren als basis voor een stevige ontwikkeling van de jongste leerlingen. Het biedt ook regelmatig workshops aan, waaraan de leraren van de Nicolaasschool deelnemen.

School verantwoordt zich intern en extern

De gemeente heeft met de schoolbesturen geen resultaatafspraken gemaakt. Wel verantwoordt de school zich over de totale schoolontwikkeling en de eindresultaten bij het bestuur. Het bestuur verantwoordt zich op zijn beurt weer op basis van de subsidievoorwaarden bij de gemeente.

4. Reactie van het bestuur

Hieronder geeft het bestuur een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft het bestuur aan hoe de school hiermee ten aanzien van groep 1 en 2 mee aan de slag gaat.

Wij kunnen ons prima vinden in het conceptrapport over de Nicolaasschool in het kader van de pilot Herijking toezicht op voor- en vroegschoolse educatie. Uw bevindingen bevestigen ons eigen beeld. Uiteraard (h)erkennen wij ook de aanbevelingen om ons onderwijs te versterken. Zo is een aantal collega's in onze groepen 1-2 al hard bezig om de leeromgeving in de klassen nóg taliger te maken voor onze leerlingen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

